

Analiza ispitivanja društvenih potreba o stanju, izazovima i potrebama organizatora volontiranja za povećanje raznolikosti i dostupnosti volontiranja

Rujan 2024.

Sadržaj

1. Uvod	3
2. Metodologija i uzorak.....	3
3. Percepcija volontiranja.....	5
4. Uključivanje osoba s manje mogućnosti u volontiranje.....	7
5. Prepreke i izazovi za uključivanje osoba s manje mogućnosti u volontiranje.....	9
6. Europske vrijednosti u volonterskim programima	10
7. Izvori financiranja i utjecaj financijske podrške na kvalitetu i dostupnost volonterskih programa..	11
8. Sažetak i zaključci	13
9. Preporuke	14

1. Uvod

Hrvatski centar za razvoj volonterstva ovo je ispitivanje proveo s ciljem stjecanja uvida u stanje, izazove i potrebe organizatora volontiranja za povećanje raznolikosti i dostupnosti volonterskih aktivnosti u Hrvatskoj. Ispitivanjem smo prikupili podatke o:

- percepciji organizatora volontiranja u pogledu volonterskih aktivnosti
- uključivanju osoba s manje mogućnosti u volonterske aktivnosti
- preprekama i izazovima s kojima se organizatori volontiranja suočavaju u osiguravanju jednakih mogućnosti volontiranja
- integraciji vrijednosti Europske unije u volonterske programe
- utjecaju financijske podrške na kvalitetu i dostupnost volonterskih programa.

Cilj je ove analize identificirati ključne izazove i potrebe s kojima se organizatori volontiranja suočavaju, kao i mogućnosti za povećanje raznolikosti i dostupnosti volonterskih programa osobama sa smanjenim mogućnostima. Rezultati ovog ispitivanja, iako nisu reprezentativnog karaktera s obzirom na prikupljeni uzorak, poslužit će kao temelj za izradu zagovaračkog izvještaja o stanju volonterstva u Hrvatskoj u obliku preporuka donositeljima odluka za unaprjeđenje raznolikosti i dostupnosti volonterskih programa.

Ispitivanje je provedeno u okviru projekta „V4V - Volontiranje za vrijednosti”, financiranog od strane programa Europske unije Impact4Values i Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske. Provedba projekta započela je 1. rujna 2023. godine i traje do 28. veljače 2025. godine.

Glavni je cilj projekta V4V stvoriti poticajno okruženje za veći društveni utjecaj volontiranja na vrijednosti EU-a te izraditi preporuke za nove politike da bi se ostvario pun potencijal volontiranja i njegove transformativne snage za jačanje demokracije, građanskog angažmana, europskih vrijednosti, postizanje ciljeva održivog razvoja, odgovor na krize i proces oporavka i otpornosti.

2. Metodologija i uzorak

Ispitivanje društvenih potreba provedeno je metodom *online* upitnika putem platforme Survey Monkey, kojim smo prikupili podatke od organizatora volontiranja u Hrvatskoj. Poziv za sudjelovanje u ispitivanju poslan je elektroničkom poštom na adrese organizatora volontiranja, a ispunjavanje upitnika bilo je anonimno.

Upitnik se sastojao od četiri sekcije. Prva sekcija obuhvatila je osnovne informacije o ispitanicima, uključujući vrstu organizacije, godinu osnivanja, sjedište te područje djelovanja organizacije. Druga je sekcija bila usmjerena na pitanja o volonterima i shvaćanju volontiranja u organizaciji, kao i o uključivanju osoba s manje mogućnosti u volontiranje. Trećoj sekciji upitnika pristupali su oni ispitanici koji su naveli da u volontiranje uključuju osobe sa smanjenim mogućnostima da bismo doznali koje su skupine s manje mogućnosti uključene u volontiranje i kojim se strategijama ispitani organizatori volontiranja služe da bi osigurali inkluzivnost, raznolikost i dostupnost volontiranja. Naposljetku, četvrta je sekcija sadržavala pitanja o preprekama i izazovima s kojima se organizatori volontiranja suočavaju u

osiguravanju jednakih mogućnosti za sve volontere, vrijednostima EU-a u njihovim volonterskim programima, izvorima financiranja, procijenjenom utjecaju financijske podrške na kvalitetu i dostupnost volontiranja u organizaciji te potrebama organizacije da bi volontiranje učinila inkluzivnijim, dostupnijim i raznovrsnijim.

Uzorak

U ispitivanju društvenih potreba sudjelovala su 124 organizatora volontiranja u Hrvatskoj, pri čemu većinu ispitanika čine udruge (68,55 %), a zatim ustanove (25 %). Više od polovice ispitanih organizacija osnovano je prije 2000. godine, dok ih je najmanje osnovano 2020. godine ili kasnije.

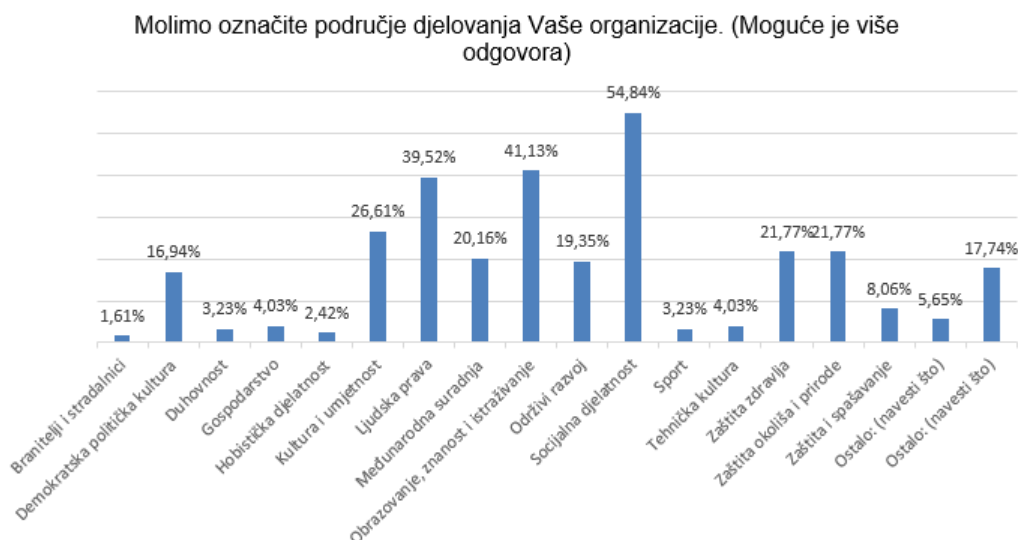
Tablica 1. Vrste ispitanih organizacija

Koja je vrsta vaše organizacije?	
Udruga	68,55%
Ustanova	25,00%
Vjerska zajednica	0,81%
Zaklada	0,81%
Tijelo državne uprave	0,81%
Jedinica lokalne ili regionalne samouprave	0,81%
Ustanova čiji je osnivač fizička osoba	0,81%
Drugo	2,42%

Najviše ispitanih organizacija nalazi se u Gradu Zagrebu (oko 15 %) i Primorsko-goranskoj županiji (oko 14 %), dok su ostale organizacije uglavnom raspoređene u većim županijama poput Splitsko-dalmatinske i Osječko-baranjske, s izrazito malom ili nikakvom prisutnošću u manjim županijama.

Većina sudionika ovog ispitivanja djeluje u području socijalne djelatnosti, a zatim slijede obrazovanje, znanost i istraživanje te ljudska prava. Najmanje su zastupljena područja duhovnosti i sporta s te rad s braniteljima i stradalnicima.

Slika 1. Područja djelovanja ispitanih organizacija

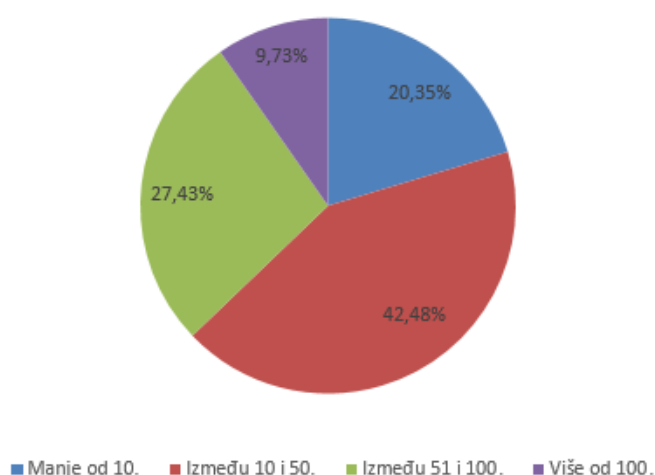

U kategoriji „ostalo” sudionici ispitivanja navodili su posebna područja kao što je podrška žrtvama nasilja, informiranje mladih, civilno društvo, volonterstvo, skrb o osobama s invaliditetom i društveno poduzetništvo.

Većina ispitanika (42 %) na godišnjoj razini u aktivnosti svoje organizacije u prosjeku uključuje između 10 i 50 volontera. Između 51 i 100 volontera godišnje u svoje aktivnosti uključuje nešto više od 27 % ispitanih organizacija, dok oko 20 % uključuje manje od 10 volontera. Najmanji postotak ispitanih organizacija, njih oko 9 %, na godišnjoj razini uključuje više od 100 volontera.

Slika 2. Broj volontera uključenih u aktivnosti ispitanika na godišnjoj razini

Koliko volontera uključujete prosječno godišnje?

3. Percepcija volontiranja

Što se tiče poimanja volontiranja unutar organizacije, rezultati pokazuju da ispitanici u velikoj mjeri volontiranje poistovjećuju s temeljnim društvenim vrijednostima i aktivnim angažmanom građana. Najviše se slažu s tvrdnjama da je volontiranje izraz solidarnosti prema drugima (više od 86 % se u potpunosti slaže) i da predstavlja aktivni građanski i demokratski angažman. Također, visoka suglasnost izražena je oko tvrdnje da volontiranje pruža podršku ljudskom dostojanstvu, slobodi, jednakosti i ljudskim pravima. U nešto manjoj mjeri, ali i dalje značajno, ispitanici prepoznaju volontiranje kao sredstvo društvenog uključivanja osoba s manje mogućnosti (više od 73 % se u potpunosti slaže) te kao način na koji volonteri biraju društvo u kojem žele živjeti. Volontiranje se, prema mišljenju ispitanika, također doživljava kao aktivnost kojom volonteri izražavaju altruizam i empatiju, što dodatno potvrđuje njegovu važnost u izgradnji boljeg društva.

Iako ih je malo, odgovori koji izražavaju neslaganje ili neutralan stav (0 % potpunog neslaganja za sve tvrdnje) ukazuju na to da postoji manja skupina koja može imati drukčije poglede ili se manje snažno poistovjećuje s navedenim aspektima volontiranja. Primjerice, tvrdnja da volontiranje otvara mogućnosti društvenog uključivanja osoba s manje mogućnosti dobila je,

iako značajnu, nešto manju podršku, kao i tvrdnja da volonteri kroz svoj doprinos biraju društvo u kojem žele živjeti.

Tablica 2. Percepcija volontiranja u ispitanim organizacijama

Koliko se dolje navedene tvrdnje slažu s poimanjem/shvaćanjem volontiranja u Vašoj organizaciji?

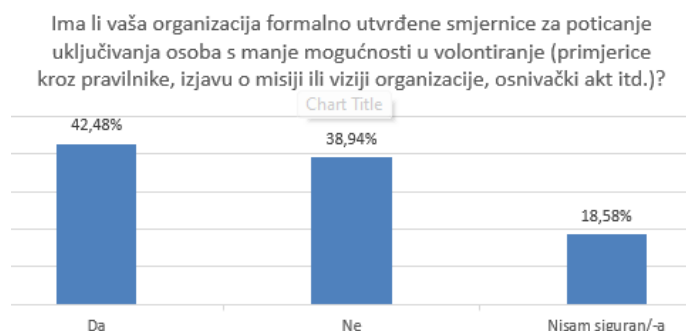
	uopće se ne slaže	uglavnom se ne slaže	niti se slaže, niti se ne slaže	donekle se slaže	u potpunosti se slaže	Ponderirani prosjeak
Volontiranje je aktivnost kojom volonteri izražavaju vlastiti altruizam i empatiju.	0,00%	0,88%	3,54%	24,78%	70,80%	4,65
Volontiranje je aktivni građanski i demokratski angažman u društvu.	0,00%	0,88%	1,77%	11,50%	85,84%	4,82
Volontiranje je izraz solidarnosti prema drugima.	0,00%	0,88%	0,88%	11,50%	86,73%	4,84
Volontiranje otvara mogućnosti društvenog uključivanja osoba s manje mogućnosti.	0,00%	1,77%	6,19%	18,58%	73,45%	4,64
Volontiranje pruža podršku ljudskom dostojanstvu, slobodi, jednakosti i ljudskim pravima u društvu.	0,00%	0,00%	1,77%	16,81%	81,42%	4,8
Volonteri kroz svoj volonterski doprinos biraju društvo u kojem žele živjeti.	0,00%	0,00%	8,04%	28,57%	63,39%	4,55

Naposljetku, iako postoji mala razlika u razinama suglasnosti među ispitanicima, opći konsenzus potvrđuje da se volontiranje u velikoj mjeri percipira kao izraz solidarnosti, građanskog angažmana i podrške osnovnim ljudskim vrijednostima, dok manji postotak neutralnih odgovora i neslaganja može pružiti uvid u područja koja bi mogla zahtijevati dodatnu pažnju ili promociju.

4. Uključivanje osoba s manje mogućnosti u volontiranje

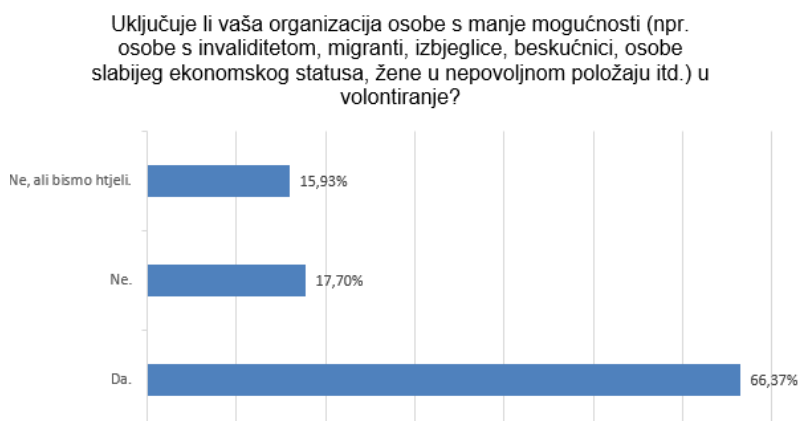
Rezultati ispitivanja pokazali su da oko 42 % ispitanih organizatora volontiranja ima formalno utvrđene smjernice za poticanje uključivanja osoba s manje mogućnosti u volontiranje. Nešto više od 38 % ispitanika navodi da u njihovim organizacijama ne postoje formalno utvrđene smjernice, dok oko 18 % nije sigurno.

Slika 3. Postojanje formalno utvrđenih smjernica za poticanje uključivanja osoba s manje mogućnosti u volontiranje u organizacijama ispitanika

Što se tiče uključivanja osoba s manje mogućnosti u volontiranje unutar ispitanih organizacija, značajan postotak ispitanika, njih više od 66 %, uključuje osobe sa smanjenim mogućnostima, dok oko 15 % izjavljuje da ne uključuje volontere sa smanjenim mogućnostima, ali bi htjeli. Nešto više od 17 % ispitanika izjavljuje da u volontiranje ne uključuje osobe s manje mogućnosti.

Slika 4. Uključivanje osoba s manje mogućnosti u volontiranje

Ispitane organizacije koje uključuju skupine sa smanjenim mogućnostima u volontiranje najčešće uključuju osobe s invaliditetom (više od 60 %) te dugotrajno nezaposlene osobe i osobe slabijeg ekonomskog statusa (oko 54 %). Sljedeće su najzastupljenije skupine osobe s poteškoćama s mentalnim zdravljem, osobe s poteškoćama s učenjem, žene u nepovoljnom položaju, a zatim migranti i/ili izbjeglice. U najmanjoj mjeri su u ispitanim organizacijama u volontiranje uključeni beskućnici (oko 11 %) i liječeni ovisnici (nešto više od 5 %). Od ostalih skupina s manje mogućnosti uključenih u volontiranje ispitanici su navodili osobe starije životne dobi, pripadnike nacionalnih manjina te osobe iz ruralnih ili geografski izoliranih područja.

Tablica 3. Zastupljenost volontera različitih skupina s manje mogućnosti

Iz kojih skupina s manje mogućnosti uključujete volontere? (Moguće je više odgovora)	
osobe s invaliditetom	63,24 %
osobe s poteškoćama s učenjem	27,94 %
osobe s poteškoćama s mentalnim zdravljem	38,24 %
migranti i/ili izbjeglice	19,12 %
beskućnici	11,76 %
osobe slabijeg ekonomskog statusa	54,41 %
dugotrajno nezaposlene osobe	54,41 %
liječeni ovisnici	5,88 %
žene u nepovoljnom položaju	23,53 %
neka druga skupina, koja?	16,18 %

Rezultati ispitivanja pokazali su da se ispitani organizatori volontiranja služe različitim strategijama da bi osigurali inkluzivnost, raznolikost i dostupnost volontiranja, a najzastupljenija je promocija vrijednosti kao što su ljudsko dostojanstvo, jednakost i ljudska prava na javnim događajima i medijskim istupima, kojom se često služi više od 84 % ispitanih organizatora volontiranja. Više od 81 % ispitanika vrijednosti ljudskih prava uključuje u svoje organizacijske dokumente, a ponderirani prosjek ove tvrdnje od 2,77 ukazuje na snažnu integraciju ljudskih prava u organizacijske dokumente među ispitanicima. Sljedeće su najzastupljenije strategije razgovor s volonterima o njihovim potrebama, redovna komunikacija sa zaposlenicima o vrijednostima te promocija slobode, demokracije i vladavine prava na javnim događajima i u medijima. Kao najrjeđe korištene strategije pokazale su se organizacija specifičnih prilagođenih programa za različite skupine volontera kako bi njihovi interesi i vještine bolje došli do izražaja te provedba posebnog programa ili inicijative usmjerene prema određenim skupinama osoba s manje mogućnosti.

Tablica 4. Strategije za osiguranje inkluzivnosti, raznolikosti i dostupnosti volontiranja

Koje strategije Vaša organizacija koristi kako bi osigurala inkluzivnost, raznolikost i dostupnost volontiranja?
Odgovorite koliko se sljedeće tvrdnje odnose na Vašu organizaciju:

	Uopće se ne odnosi na nas	Ponekad se odnosi na nas	Često se odnosi na nas	Ponderirani prosjek
Organiziramo specifične prilagođene programe za različite skupine volontera kako bi njihovi interesi i vještine bolje došli do izražaja.	10,29%	55,88%	33,82%	2,24
Surađujemo s lokalnim institucijama i drugim organizacijama kako bismo omogućili volonterima a manje mogućnosti da sudjeluju u našim aktivnostima.	10,14%	40,58%	49,28%	2,39
Aktivno promoviramo volontiranje putem različitih kanala kako bismo privukli različite profile volontera.	4,35%	30,43%	65,22%	2,61
Pružamo fleksibilne opcije volontiranja kako bi se uskladili s različitim rasporedima i obavezama volontera.	4,35%	31,88%	63,77%	2,59
Razgovaramo s našim volonterima kako bismo saznali koje su njihove potrebe i dobili preporuke za daljnju prilagodbu i razvoj prilika za volontiranje.	2,90%	27,54%	69,57%	2,67
Edukativne i promotivne materijale koje izrađujemo unutar organizacije nastojimo prilagoditi široj publici.	13,04%	30,43%	56,52%	2,43
Organiziramo događanja i radionice posvećene raznolikosti i inkluziji.	7,46%	32,84%	59,70%	2,52
Provodimo poseban program ili inicijativu usmjerenu prema određenim skupinama osoba s manje mogućnosti.	13,24%	55,88%	30,88%	2,18
Osiguravamo prilagođene volonterske mogućnosti za osobe s manje mogućnosti.	5,88%	50,00%	44,12%	2,38
S novim zaposlenicima i volonterima odmah po dolasku u organizaciju podijelimo naše vrijednosti kako bi bili spremni na suradnju s različitim profilima volontera.	11,59%	28,99%	59,42%	2,48
Redovito komuniciramo sa zaposlenicima organizacije o vrijednostima koje negujemo unutar našeg volonterskog programa.	10,14%	23,19%	66,67%	2,57
Na javnim događanjima i u medijskim istupima promoviramo važne vrijednosti kao što su ljudsko dostojanstvo, jednakost i ljudska prava.	1,45%	14,49%	84,06%	2,83
Vrijednosti kao što su ljudsko dostojanstvo, jednakost i ljudska prava spominju se u našim dokumentima (status, strateški plan, različiti programi i smjernice) i/ili na našim web stranicama.	4,35%	14,49%	81,16%	2,77

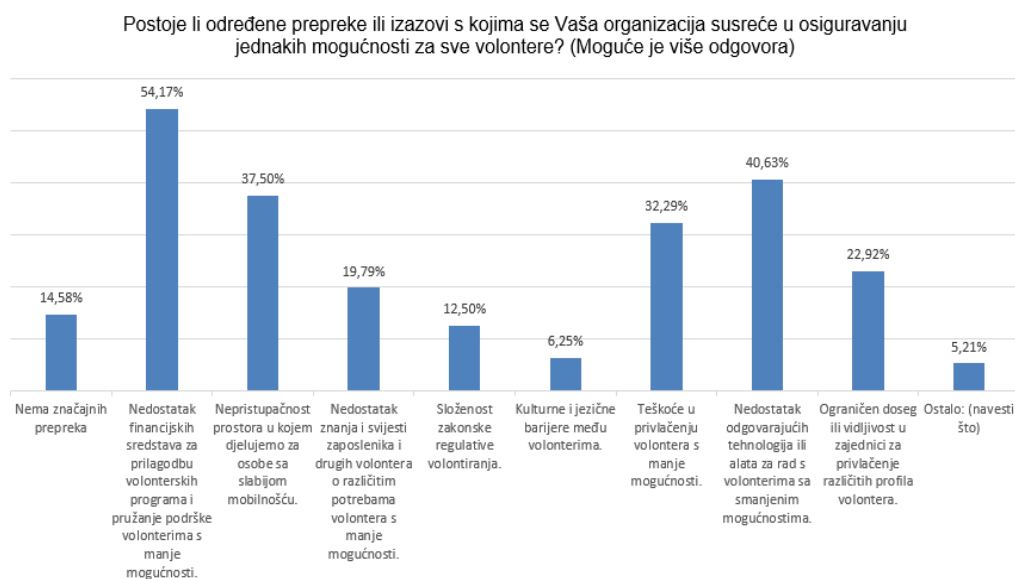
5. Prepreke i izazovi za uključivanje osoba s manje mogućnosti u volontiranje

Što se tiče prepreka osiguravanju jednakih mogućnosti za sve volontere, tek nešto više od 14 % ispitanih organizacija izjavljuje da nema značajnih prepreka, dok više od polovice ispitanika (oko 54 %) kao prepreku navodi nedostatak financijskih sredstava za prilagodbu volonterskih programa i pružanje podrške volonterima s manje mogućnosti. Rezultati ispitivanja pokazuju da je ispitanim organizacijama značajan izazov i nedostatak odgovarajućih tehnologija ili alata za rad s volonterima sa smanjenim mogućnostima, a zatim slijede nepristupačnost prostora u kojem djeluju za osobe sa slabijom mobilnošću i teškoće u privlačenju volontera s manje

moгуćnosti. Manji se broj ispitanih organizatora volontiranja suočava s izazovom ograničenog dosega ili vidljivosti u zajednici za privlačenje različitih profila volontera, nedostatkom znanja i svijesti zaposlenika i drugih volontera o različitim potrebama volontera s manje mogućnosti te složenosti zakonske regulative volontiranja. U najmanjoj mjeri prepreku ispitanim organizacijama predstavljaju kulturne i jezične barijere među volonterima (oko 6 %). Također, nešto više od 5 % ispitanika navelo je dodatne prepreke, kao što su:

- „Nezainteresiranost građana, posebice mladih, za uključivanje u volonterstvo”.
- „Budući da smo neformalna inicijativa, nemamo niti prostorne niti financijske mogućnosti”.
- „Udruga smo bez zaposlenih i bez prostora, većina aktivnosti je online i po prostorima diljem županije”.
- „Nedovoljno vrednovanje socijalne kohezije, nejednakost i siromaštvo kod pojedinca smanjuju mogućnosti za volontiranjem”.
- „Ustanova smo koja radi s osjetljivom skupinom korisnika stoga moramo pripaziti koji volonteri mogu biti uključeni u rad s korisnicima”.

Slika 5. Prepreke i izazovi u osiguravanju jednakih mogućnosti za sve volontere

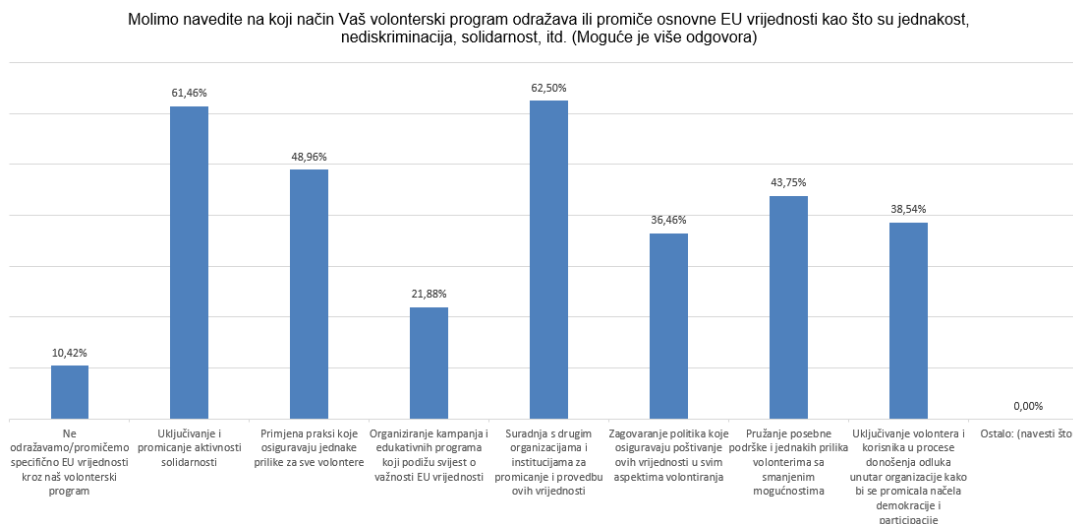

6. Europske vrijednosti u volonterskim programima

Volonterski programi ispitanih organizatora volontiranja europske vrijednosti poput jednakosti, nediskriminacije, solidarnosti itd. najčešće odražavaju ili promiču suradnjom s drugim organizacijama i institucijama za promicanje i provedbu tih vrijednosti (više od 62 %) te uključivanjem i promicanjem aktivnosti solidarnosti (više od 61 %). Nešto manje od polovice ispitanika primjenjuje prakse koje osiguravaju jednake prilike za sve volontere te pružaju posebnu podršku i jednake prilike volonterima sa smanjenim mogućnostima. Više od 38 % ispitanika uključuje volontere i korisnike u procese donošenja odluka unutar organizacije da bi se promicala načela demokracije i participacije, a više od 36 % zagovara politike koje osiguravaju poštivanje ovih vrijednosti u svim aspektima volontiranja. Manji postotak

ispitanika (nešto više od 21 %) izjavljuje da organiziraju kampanje i edukativne programe koji podižu svijest o važnosti vrijednosti EU-a, dok više od 10 % tvrdi da ne odražavaju/promiču specifično EU vrijednosti kroz svoj volonterski program.

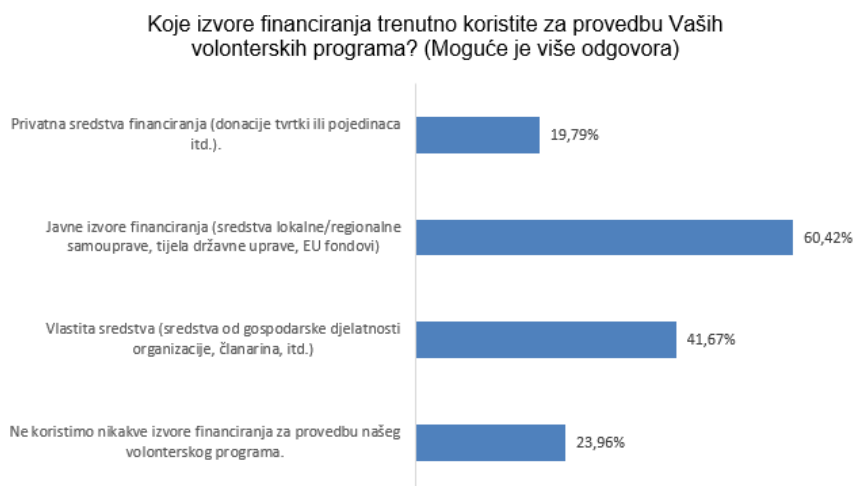
Slika 6. Promicanje europskih vrijednosti u volonterskim programima

7. Izvori financiranja i utjecaj financijske podrške na kvalitetu i dostupnost volonterskih programa

Što se tiče izvora financiranja volonterskih programa, više od 60 % ispitanih organizacija svoje volonterske programe financira iz javnih izvora financiranja (sredstva lokalne/regionalne samouprave, tijela državne uprave, EU fondovi), dok vlastita sredstva (sredstva od gospodarske djelatnosti organizacije, članarina itd.) za financiranje volonterskih programa koristi nešto više od 41 % ispitanih organizatora volontiranja. Privatna sredstva financiranja (donacije tvrtki ili pojedinaca itd.) koristi 19 % ispitanih organizatora volontiranja. S druge strane, više od 23 % ispitanika izjavilo je da ne koristi nikakve izvore financiranja za provedbu svojeg volonterskog programa.

Slika 7. Izvori financiranja volonterskih programa

Polovica ispitanika smatra da bi financijska podrška značajno poboljšala kvalitetu i dostupnost volontiranja u njihovoj organizaciji. Nešto više od 34 % vjeruje da bi utjecaj financijske podrške na kvalitetu i dostupnost njihova volonterskog programa bio umjereno pozitivan. Tek 12,5 % ispitanika organizacija tvrdi da njihov volonterski program ne ovisi o financijskoj podršci, a oko 3 % smatra da financijska podrška ne bi omogućila značajniji utjecaj na kvalitetu i dostupnost volontiranja u njihovoj organizaciji.

Nadalje, prema rezultatima ispitivanja, financijska podrška ističe se kao najveća potreba za inkluzivnije, dostupnije i raznovrsnije volontiranje za različite profile volontera, a prepoznalo ju je više od 65 % ispitanika. Nešto više od polovice ispitanika izrazilo je potrebu za boljom promocijom u zajednici da bi motivirali raznolike skupine na volontiranje u svojoj organizaciji te za podrškom u pronalaženju volontera. Oko 48 % ispitanika smatra da im je potrebna edukacija, savjetovanje i mentorstvo u upravljanju i prilagodbi volonterskog programa. Značajan udio ispitanika, njih gotovo 40 %, kao potrebu prepoznaje i osiguravanje pristupačne tehnologije i resursa za rad s volonterima sa smanjenim mogućnostima. Prepoznate su i potrebe za specifičnom podrškom za uključivost i dostupnost volonterskog programa volonterima s manje mogućnosti, za pristupom obrazovnim materijalima i resursima te za podrškom u umrežavanju s drugim organizacijama u zajednici.

Slika 8. Utjecaj financijske podrške na kvalitetu i dostupnost volontiranja

Od ostalih potreba ispitanici su naveli:

- „Više resursa i kapaciteta članova inicijative”.
- „Smanjenje administrativnih i uklanjanje arhitektonskih barijera i sl.”.
- „Ljudski resursi kao pomoć u provođenju aktivnosti i u razvoju volonterskog programa”.

8. Sažetak i zaključci

Anketno ispitivanje koje je u 2024. proveo Hrvatski centar za razvoj volonterstva obuhvatilo je stavove predstavnika 124 organizatora volontiranja. Iako je ispitivanje provedeno na nereprezentativnom uzorku, njegovi rezultati pružaju značajan uvid u stanje, izazove i potrebe organizatora volontiranja u Hrvatskoj, s posebnim naglaskom na raznolikost i dostupnost volonterskih aktivnosti različitim profilima volontera.

Rezultati ispitivanja ukazuju na sljedeće stanje:

- Većina ispitanih organizacija poistovjećuje volontiranje s temeljnim društvenim vrijednostima poput solidarnosti i građanskog angažmana. Međutim, prepoznata je potreba za daljnjom promocijom volontiranja kao sredstva društvenog uključivanja i razvoja demokratskih vrijednosti.
- Što se tiče uključivanja osoba s manje mogućnosti u volontiranje, ispitivanje je pokazalo da nešto više od 66 % organizacija te skupine već uključuje u svoje aktivnosti. Ipak, postojanje formalnih smjernica i pravilnika za poticanje inkluzivnosti još uvijek nije dovoljno rašireno, s obzirom na to da tek oko 42 % ispitanih organizacija ima usvojene formalne smjernice. Organizacije najčešće uključuju osobe s invaliditetom, dugotrajno nezaposlene te osobe slabijeg ekonomskog statusa, dok su beskućnici i liječeni ovisnici manje zastupljeni, što ukazuje na prepreke koje ove skupine doživljavaju.
- Organizatori volontiranja koriste različite strategije za osiguranje inkluzivnosti, uključujući promociju ljudskih prava i redovitu komunikaciju s volonterima. Ipak, manje su zastupljeni specifični programi prilagođeni potrebama različitih društvenih skupina, što ukazuje na prostor za unapređenje.
- Većina ispitanih organizatora volontiranja prepoznaje važnost europskih vrijednosti kao što su jednakost, nediskriminacija i solidarnost te ih aktivno promiče kroz suradnju s drugim organizacijama i institucijama. Iako značajan broj organizacija primjenjuje prakse koje osiguravaju jednake prilike za volontere i uključuje korisnike u procese donošenja odluka, postoji prostor za unapređenje u područjima poput provedbe edukativnih kampanja koje podižu svijest o vrijednostima EU-a.
- Financijska podrška i dalje ostaje ključna potreba, jer većina organizacija smatra da bi dodatna sredstva značajno poboljšala kvalitetu i dostupnost njihovih volonterskih programa. Osim toga, organizacije se suočavaju sa značajnim izazovima poput nedostatka odgovarajuće tehnologije, nepristupačnosti prostora i teškoća u privlačenju volontera s manje mogućnosti.

Izazovi i potrebe prepoznate u ovom ispitivanju ističu važnost sveobuhvatnog pristupa u prevladavanju prepreka za uključivanje osoba s manje mogućnosti u volontiranje, što uključuje prilagodbu zakonskih okvira te razvoj specifičnih oblika podrške usmjerenih na uključivanje osoba sa smanjenim mogućnostima u volontiranje, edukaciju za zaposlenike i volontere te pronalaženje novih oblika financijske podrške s ciljem osiguravanja inkluzivnih i dostupnih volonterskih programa temeljenih na vrijednostima EU-a različitim profilima volontera diljem Hrvatske.

9. Preporuke

Osiguranje održivog financiranja volonterskih programa:

Važno je osigurati dugoročne izvore financiranja iz više različitih kanala te se stoga preporučuje razviti strategiju koja uključuje korištenje nacionalnih i EU fondova, lokalnih i regionalnih proračuna te sredstava privatnog sektora kroz sponzorstva i donacije. Organizatori volontiranja također mogu istražiti mogućnosti financiranja kroz društveno poduzetništvo i *crowdfunding* kampanje kako bi se smanjila ovisnost o jednom izvoru financiranja i omogućilo dugoročno planiranje volonterskih programa.

Unapređenje inkluzivnosti i dostupnosti volonterskih programa:

Potrebno je razviti formalne smjernice i infrastrukturu za uključivanje osoba sa smanjenim mogućnostima, s posebnim naglaskom na fizičku i digitalnu pristupačnost. Ulaganja u tehnologiju i resurse koji omogućuju inkluzivno volontiranje ključna su za povećanje sudjelovanja osoba sa smanjenim mogućnostima u volontiranju.

Promocija volonterstva i podizanje svijesti o volontiranju u zajednici:

Kampanje za promicanje vrijednosti volontiranja trebale bi biti usmjerene na povećanje vidljivosti i privlačenje novih volontera, posebice među mlađim i starijim osobama te onima s manje mogućnosti. Takve kampanje trebaju se provoditi putem digitalnih kanala, i to u suradnji s obrazovnim ustanovama, lokalnim vlastima i medijima da bi se proširila svijest o prednostima volontiranja za pojedince i zajednicu te potaknulo različite skupine ljudi na volontiranje.

Povezivanje i suradnja:

Suradnja između organizacija civilnog društva, privatnog sektora, lokalnih vlasti i obrazovnih institucija ključna je za stvaranje održivih volonterskih inicijativa. Umrežavanje će organizatorima volontiranja omogućiti razmjenu resursa, iskustava i najboljih praksi, čime će poboljšati učinkovitost svojih volonterskih programa i osigurati njihovu dugoročnu održivost.

Integracija europskih vrijednosti u volonterske programe:

Vrijednosti poput jednakosti, nediskriminacije i solidarnosti trebaju biti u središtu volonterskih programa. Organizacije bi trebale raditi na njihovoj integraciji u svoje strateške planove, dokumente i programe te sudjelovati u projektima i inicijativama EU-a koji promiču te vrijednosti da bi osigurale usklađenost svojih volonterskih programa s načelima Europske unije i provedbu europskih vrijednosti u praksi.